

Uplatňovanie náhrady škôd spôsobených medveďom

1. Evidencia a náhrada škôd spôsobených medveďom hnedým

Pod pojmom škoda spôsobená medveďom hnedým sa rozumie škoda na:

- včelstvách a včelárskych zariadeniach,
- nepozberaných poľnohospodárskych plodinách,
- ovocných drevinách alebo kroch,
- hospodárskych zvieratách,
- pastierskych strážnych psoch,
- pastierskych psoch,
- poľovnej zveri,
- živote a zdraví fyzickej osoby,
- majetku.

Táto evidencia a náhrada škôd spôsobených medveďom bude aplikovaná v praxi (šetrená, uhrádzaná/neuhrádzaná) bez rozdielu, či sa lokalita na ktorej škoda vznikla nachádza alebo nenachádza v území európskeho významu, kde medveď predstavuje predmet ochrany (ďalej len „ÚEV“). **Zodpovedná za jej komplexnú realizáciu je Štátna ochrana prírody SR.**

1.1. Nárok na náhradu škody:

Štát **poskytne náhradu škody** spôsobenú medveďom hnedým pri splnení nasledovných podmienok (ďalej len „preventívne opatrenia“) slúžiacich na ich čiastočnú, resp. úplnú elimináciu:

- včelstvo a včelárske zariadenie bolo v čase rozhodujúcej udalosti trvale oplotené alebo v elektrickom ohradníku, alebo strážené strážnym psom,
- ovocné dreviny alebo lesné dreviny boli v čase rozhodujúcej udalosti trvalo oplotené alebo chránené elektrickým ohradníkom, alebo strážené pastierskym strážnym psom,
- kôň, osol a ich krížence, dobytok, ovca, koza alebo ošípaná boli v čase rozhodujúcej udalosti umiestnené v uzatvorenom objekte alebo v elektrickom ohradníku alebo pri ich umiestnení v čase, keď nastala skutočnosť, v ktorej priamom dôsledku došlo ku škode (ďalej len "rozhodujúca udalosť"), mimo uzatvoreného objektu alebo elektrického ohradníka boli pod priamym dohľadom fyzickej osoby a voľne pusteného pastierskeho psa,
- hydina bola v čase rozhodujúcej udalosti umiestnená v uzatvorenom objekte,
- králiky a kožušinové živočíchy a iné hospodárske zvieratá boli v čase rozhodujúcej udalosti umiestnené v uzatvorenom objekte,
- pastierske strážne psi neboli počas rozhodujúcej udalosti v uzatvorenom priestore, resp. nebol uviazaný. Toto neplatí v nočných hodinách, kedy pes môže byť uviazaný, resp. uzavretý v medzipriestore medzi ohradou a elektrickým ohradníkom.
- škodu na zdraví a živote fyzickej osoby hradí štát bez rozdielu,
- škodu na majetku (poškodené a úplne zničené elektrické ohradníky, ohrady, oplotenie ap.) hradí štát bez rozdielu.

Štát **neposkytne náhradu škody** spôsobenej medveďom v prípade nedodržania minimálne jedného z uvedených preventívnych opatrení. Do úvahy sa pritom neberú čiastočné preven-

tívne opatrenia (napr. zle aplikovaný nefunkčný elektrický ohradník, uviazaný pastiersky pes počas pasenia, poškodené alebo zničené oplotenie ap.).

Náhradu škody na poľnohospodárskych plodinách štát neposkytne, ak neboli pozbierané v agrotechnickom termíne na ich zber, obvyklom pre dané územie; náhrada škody sa však poskytne, ak sa zber v agrotechnickom termíne neuskutočnil zo závažného dôvodu, najmä z dôvodu ochrany prírody a krajiny

1.2. Postup uplatnenia nároku škody

Poškodený alebo pozostalá osoba (ďalej len „poškodený“) je povinný škodu ohlásiť okamžite po jej zistení, **najneskôr však do 24 hodín** od jej zistenia na príslušnú organizačnú jednotku ŠOP SR (ďalej len „ŠOP SR“), v ktorej územnej kompetencii ku škode došlo a to jedným z nasledovných spôsobov:

- telefonicky priamo zamestnancovi ŠOP SR (príslušná správa CHKO a NP),
- elektronicky pomocou registrácie v aplikácii KIMS (www.bimonitoring.sk),
- elektronickou poštou,
- písomne priamo na ŠOP SR.

V prípade škody na zdraví a živote fyzickej osoby táto lehota je 5 dní od vzniku rozhodujúcej udalosti.

Kontaktné osoby ŠOP SR budú pravidelne aktualizované na web stránkach ŠOP SR a SPPK.

ŠOP SR **najneskôr** do 24 hodín od nahlásenia škody vykoná obhliadku (miestne šetrenie škody) za účasti poškodeného a zabezpečí dôkazy o vzniknutej škode. O tomto šetrení spíše protokol z miestneho šetrenia. Poškodený zabezpečí do protokolu:

- doklad o vlastníctve (evidencii) včelstiev,
- doklad o vlastníctve alebo nájme poľnohospodárskej pôdy,
- všetky čísla ušných značiek zvierat u ktorých požaduje náhradu škody spôsobenej medveďom. Zároveň je na miestnej obhliadke **určená povinnosť rozhodnutia sa** poškodeného, či v prípade zranenia hospodárskych zvierat medveďom bude požadovať náhradu škody za veterinárne ošetrovanie zvierat, alebo plnú náhradu a jedince nechá utraťiť. V prípade rozhodnutia o ošetrovaní nemá nárok na náhradu, keď uvedený jedinec vplyvom zranení uhynie. Poškodený **bezodkladne** po potvrdení straty hospodárskeho zvieratá veterinárnym lekárom **zabezpečí** podanie žiadosti o odpis konkrétnych zvierat z CEHZ.

V prípade potreby, po miestnom šetrení poškodený (držiteľ) doručí na ŠOP SR najneskôr do desiatich (10) dní doklady a podklady, ktorými preukazuje svoj nárok na náhradu škody, majetkové práva, prípadne iné vzťahy k predmetu náhrady škody, odborné alebo znalecké posudky, lekárske správy v prípade škody na živote a zdraví, potvrdenia veterinárneho lekára v prípade úhynu zvierat, príp. potrebné stanoviská. Poškodený zabezpečí potvrdenia protokolu veterinárnym lekárom, ktorým sa preukáže opodstatnenosť náhrady škody.

Ak ŠOP SR zistí, že škodu spôsobil medveď, sú splnené podmienky na náhradu škody a nie sú pochybnosti o čase rozhodujúcej udalosti, o vzniku škody poškodenému a o rozsahu ním požadovanej náhrady škody, podá žiadosť na náhradu škody na platobnú jednotku (centrum podpory) najneskôr do štrnástich (14) dní a v zvlášť zložitých prípadoch do tridsiatich (30) odo dňa uzavretia terénnej obhliadky, resp. keď bol vykonaný odpis strhnutého jedinca z CEHZ, a to spôsobom, ktorý poškodený pri terénnej obhliadke navrhol.

V prípade, že z rôznych dôvodov sa bude vyžadovať predloženie znaleckého posudku, doba na náhradu škody sa predĺži o dobu nevyhnutnú na vypracovanie a následné posúdenie znaleckého posudku.

Pri uplatňovaní náhrad škôd na včelstvách a včelárskych zariadeniach nastávajú tri druhy odškodnenia:

- a) **náhrada finančných prostriedkov za zničené včelstvo a včeliu matku,**
- b) **náhrada finančných prostriedkov za stratu na produkcii medu a druhotných včelích produktov,** pozostáva z náhrady škody na nepozbieranom mede, vosku a propolis,se,
- c) **náhrada finančných prostriedkov za poškodené a zničené včelárske zariadenia,** pozostáva z náhrady za zničené úle a ich príslušenstvo, zničené elektrické ohradníky, oplotenie, iné včelárske zariadenia (maringotky ap.).

Pri uplatňovaní náhrad škôd na nepozberaných poľnohospodárskych plodinách, ovocných stromoch nastáva 5 druhov odškodnenia:

- a) **náhrada obilninách,**
- b) **náhrada na olejninách,**
- c) **náhrada na kukurici,**
- d) **náhrada na okopaninách,**
- e) **náhrada na ovocných drevinách.**

Pri uplatňovaní náhrad škôd na hospodárskych zvieratách nastávajú tri druhy odškodnenia:

- a) **náhrada finančných prostriedkov pri strhnutí hospodárskeho zvierat'a,**
- b) **náhrada finančných prostriedkov pri zranení hospodárskeho zvierat'a,** pozostáva z náhrady finančných prostriedkov potrebných na veterinárnu starostlivosť o poranené zviera, alebo z náhrady finančných prostriedkov pri strhnutí hospodárskeho zvierat'a v prípade jeho utratenia (usmrtenia potvrdeného veterinárnym lekárom), pričom kombinácia týchto **náhrad nie je možná,**
- c) **náhrada finančných prostriedkov pri strate hospodárskeho zvierat'a spôsobeného útokom medveďa.**

1.3. Rozsah náhrady škody spôsobenej medveďom

Náhrady za škody na včelstvách, včelárskych zariadeniach, nepozberaných poľnohospodárskych drevinách, ovocných a lesných drevinách a na hospodárskych zvieratách budú počítané z aktuálnych cenníkov, ktoré pre potreby ŠOP SR zabezpečí Uznaná chovateľská organizácia **najneskôr** do 15. decembra kalendárneho roka predchádzajúceho roku škodovej udalosti. Súčasťou cenníkov bude aj priemerná cena za kafilerické služby v rámci SR za kalendárny rok predchádzajúci roku vzniku škodovej udalosti prepočítaná na jeden kg hmotnosti, v prípade že sa jedná o škody na hospodárskych zvieratách. MPRV SR zároveň bude zodpovedné aj za zverejnenie týchto cenníkov na verejne dostupných miestach (web). Uvedené cenníky vypracujú relevantné zväzy, predovšetkým Včelársky zväz, Poľnohospodársky zväz, Zväz chovateľov oviec a kôz a Zväz chovateľov mäsového dobytká.

V prípade, že cenníky nebudú aktualizované najneskôr do 15. decembra kalendárneho roka predchádzajúceho roku škodovej udalosti, **bude ŠOP SR celý nasledujúci rok postupovať** v zmysle platných cenníkov naposledy dodaných.

1.3.1. Náhrada finančných prostriedkov pri škodách na včelstvách a včelárskych zariadeniach

1.3.1.1. Náhrada pri zničení včelstiev a včelích matiek

Pri škodách na včelstvách a včelích matkách sa škody uhrádzajú len poškodeným, ktorý uvedené včelie rodiny a včelie matky majú riadne a nezameniteľne označené a evidované v centrálnom registri včelstiev.

Náhrada na **včelstvách** je vypočítaná ako súčet ich nadobúdacej hodnoty. V prípade, že poškodený nepredloží doklad o ich nadobúdacej hodnote, škoda je vypočítaná z priemernej ceny za jedno včelstvo za predchádzajúci kalendárny rok. V prípade, že je možné včelí roj odchytiť počíta sa 50 % náhrada škody.

Obdobným spôsobom je vypočítaná aj náhrada škody za zničenie **včelích matiek**.

$$\begin{aligned} N_V &= N_{V1} + N_{V2} + \dots N_{VX} \\ N_M &= N_{VM1} + N_{VM2} + \dots N_{VMX} \\ N &= N_V + N_M \end{aligned}$$

N	celková výška náhrady škody (Eur),
N_V	výška náhrady škody za všetky zničené včelstvá (Eur),
N_{V1...N_{VX}}	cena za každé jednotlivé zničené včelstvo podľa nadobúdacej ceny, resp. podľa aktuálneho cenníka za predchádzajúce obdobie (Eur),
N_{VM}	výška náhrady škody za všetky zničené včelie matky (Eur),
N_{VM1...N_{VMX}}	cena za každú jednu zničenú včeliu matku podľa nadobúdacej ceny, resp. podľa aktuálneho cenníka za predchádzajúce obdobie (Eur).

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: bolo zničených 6 včelstiev a 6 včelích matiek. Jeden roj bolo možné odchytiť. 1 včelstvo bolo zakúpené za 110 Eur u ostatných nebol doklad o nadobúdacej cene (jedno z týchto včelstiev bolo chytené). U včelích matiek nebol doklad o nadobúdacej hodnote. Priemerná cena za nadobudnutie jedného včelstva bola určená na 85 Eur a jeden včelej matky na 21 Eur.

$$\begin{aligned} N_V &= 110 + 85 + 85 + 85 + 85 + \frac{85}{2} = 492,50 \text{ Eur} \\ N_M &= 21 + 21 + 21 + 21 + 21 + 21 = 126,00 \text{ Eur} \\ N &= 492,50 + 126,00 = 618,50 \text{ Eur} \end{aligned}$$

1.3.1.2. Náhrada za stratu na produkcii medu a druhotných včelích produktov

Uhrádza sa **strata na produkcii medu** ako finančné hodnotenie priemernej produkcie tohto včelieho produktu v lokalitách nachádzajúcich sa v areáli rozšírenia medveďa. Zároveň sa uhrádzajú náklady na zazimovanie včelstiev ako finančné ohodnotenie nákladov na cukor. Náhrada za stratu na druhotných včelích produktoch (vosk, propolis) je vypočítaná ako fi-

nančné hodnotenie priemernej produkcie týchto druhotných včelích produktov na jedno včelstvo. Cena medu a vedľajších včelích produktov je určená v zmysle aktuálneho cenníka dodaného včelárskym zväzom. Priemerné množstvo potrebného dodaného cukru je stanovené ako priemerná hodnota za celé Slovensko – **15 kg**, priemerná výťažnosť medu bola stanovená na **20 kg**, vosku na **0,5 kg** a propolisu na **0,02 kg** na jedno včelstvo. Pri náhrade straty vznikajú dva prípady:

a) obdobie pred zazimovaním včelstva (uhrádza sa strata na produkcii medu a druhotných včelích produktoch):

$$N_{V\check{C}} = (H_M \times N_M) + (H_{VO} \times N_{VO}) + (H_P \times N_P)$$

$$N = N_{V\check{C}} \times P$$

b) obdobie po zazimovaní včelstva (uhrádzajú sa náklady na zazimovanie včelstva v podobe cukru a strata na druhotných včelích produktoch):

$$N_{V\check{C}} = (H_C \times N_C) + (H_{VO} \times N_{VO}) + (H_P \times N_P)$$

$$N = N_{V\check{C}} \times P$$

N	celková výška náhrady škody (Eur),
N_{VČ}	výška náhrady škody za stratu na produkcii medu a vedľajších včelích produktov z jedného včelstva (Eur),
H_M	priemerná produkcia medu z jedného včelstva – stanovená na 20 kg ,
N_M	priemerná cena medu stanovená ako aritmetický priemer cien medu v rámci celého Slovenska za predchádzajúce obdobie (Eur),
H_Č	priemerné množstvo cukru potrebné na zazimovanie jedného včelstva – stanovené na 15 kg ,
N_Č	priemerná cena cukru stanovená ako aritmetický priemer cien cukru v rámci celého Slovenska za predchádzajúce obdobie (Eur),
H_{VO}	priemerná produkcia vosku z jedného včelstva – stanovená na 0,5 kg ,
N_M	priemerná cena vosku stanovená ako aritmetický priemer cien včelieho vosku v rámci celého Slovenska za predchádzajúce obdobie (Eur),
H_P	priemerná produkcia propolisu z jedného včelstva – stanovená na 0,02 kg ,
N_P	priemerná cena propolisu stanovená ako aritmetický priemer cien včelieho propolisu v rámci celého Slovenska za predchádzajúce obdobie (Eur),
P	počet zničených včelstiev.

Príklad 1: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: bolo zničených 6 včelstiev pred ich zazimovaním. Cena jedného kg medu bola určená na 6,95 Eur, cena za jeden kg vosku 25 Eur a cena za jeden kg propolisu 100 Eur.

$$N_{V\check{C}} = (20 \text{ kg} \times 6,95 \text{ Eur}) + (0,5 \text{ kg} \times 25 \text{ Eur}) + (0,02 \text{ kg} \times 100 \text{ Eur})$$

$$= 139 + 12,50 + 2,00 = 153,50 \text{ Eur}$$

$$N = 153,50 \times 6 = 921,00 \text{ Eur}$$

Príklad 2: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: boli zničené 4 včelstvá po ich zazimovaní. Cena jedného kg cukru bola určená na 1,05 Eur, cena za jeden kg vosku 25 Eur a cena za jeden kg propolisu 100 Eur.

$$N_{\text{vč}} = (15 \text{ kg} \times 1,05 \text{ Eur}) + (0,5 \text{ kg} \times 25 \text{ Eur}) + (0,02 \text{ kg} \times 100 \text{ Eur}) \\ = 15,75 + 12,50 + 2,00 = 30,25 \text{ Eur}$$

$$N = 30,25 \times 4 = 121,00 \text{ Eur}$$

1.3.1.3. Náhrada za poškodené a zničené včelárske zariadenia

Uhrádza sa náhrada za poškodené a zničené včelie úle a ostatné včelárske zariadenia. Výška náhrady u včelích úľov sa počíta ako nadobúdacia cena jedného úľa s príslušenstvom (rámiky, medzistienky, utepenie ap.) podľa typu úľa, ktorá je percentuálne znížená o životnosť úľa. Maximálna životnosť jedného včelieho úľa je stanovená na **10 rokov**. Po tejto dobe sa prepláca zostatková hodnota včelieho úľa, nie však menšia ako cena úľa v desiatom roku používania. V prípade že nie je možné doložiť nadobúdaciu cenu včelieho úľa náhrada je počítaná z priemerných cien včelích úľov rovnakého typu za predchádzajúcich päť rokov. Výpočet náhrady škody za ostatné včelárske zariadenia je uvedená v kapitole 1.3.7. prílohy.

$$N_U = (N_U \times \%)$$

$$N = N_U \times P$$

N	celková výška náhrady škody (Eur),
N_U	výška náhrady škody za poškodenie, resp. úplné zničenie včelieho úľa (Eur),
%	zníženie ceny úľa v závislosti od dĺžky ich používania,
P	počet poškodených, resp. zničených včelích úľov.

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: bolo zničených 6 včelích úľov. Tri boli v šiestom roku používania, dve v druhom roku používania a jeden v 15 roku používania. Nadobúdaciu hodnotu nebolo možné predložiť, priemerná cena týchto typov včelích úľov bola stanovená na 250 Eur za kus.

$$N_U = (250 \times 0,5) + (250 \times 0,8) + (250 \times 0,1)$$

$$N = (125 \text{ Eur} \times 3 \text{ ks}) + (200 \text{ Eur} \times 2 \text{ ks}) + (25 \text{ Eur} \times 1 \text{ ks}) = 800,00 \text{ Eur}$$

1.3.2. Náhrada finančných prostriedkov pri škodách na nepozberaných poľnohospodárskych plodinách a ovocných drevinách

Náhrada škôd sa uplatňuje, len pri škodách ktoré spôsobil medveď hnedý, pričom v prípade, že sa jedná o škody spôsobené aj iným druhom zveri (raticová prežúvavá zver, diviacia zver) tieto škody sú pomerne krátené. Náhrada škôd je vypočítaná v dobe, kedy by obhospodarovateľ pozemku pozbieral úrodu, to znamená **ušlý zisk** za úrodu, okrem poškodenia ovocných drevín.

1.3.2.1. Náhrada škody za zničenú úrodu na obilninách, olejninách, kukurici a okopaninách

Náhrada škody sa vypočíta ako násobok hektárového výnosu danej plodiny a priemernej ceny plodiny na hektár zníženej o náklady vynaložené na založenie porastu poľnohospodárskej

plodiny. Priemerné výnosy jednotlivých druhov poľnohospodárskej plodiny v tonách na hektár (v členení na obilniny, olejniny, okopaniny a kukurica) a cena týchto plodín za jednu tonu výnosu je určená v zmysle aktuálneho cenníka dodaného pestovateľským zväzom.

$$N_{HA} = (V_P \times C_P) - N_P$$

$$N = N_{HA} \times P$$

N	celková výška náhrady škody (Eur),
N_{HA}	výška náhrady škody danej plodiny na hektár (Eur),
V_P	priemerný výnos danej plodiny na hektár (tona),
C_P	priemerná cena danej plodiny (Eur/tona),
N_P	priemerné náklady na založenie jedného hektára danej plodiny (Eur),
P	výmera poškodenej poľnohospodárskej plodiny (ha).

Príklad: pestovateľovi vznikla škoda na poľnohospodárskej plodine, konkrétne kukurici o celkovej výmere 0,75 ha. Na ploche bola okrem medveďa zjavná aj prítomnosť diviačej zveri. Po dohode zamestnanca ŠOP SR a poškodeného škoda vzniknutá medveďom bola v pomere so škodou spôsobenou diviačou zberov 20 % ku 80 %. Priemerný výnos kukurice je stanovený na 7,5 tony na ha a priemerná cena za jednu tonu kukurice 200 Eur. Náklady na založenie jedného hektára kukurice sú stanovené na 661 Eur/ha.

$$N_{HA} = (7,5 \text{ tony} \times 125 \text{ Eur}) - 661 \text{ Eur} = 937,5 \text{ Eur} - 661 \text{ Eur} = 276,5 \text{ Eur/ha}$$

$$N = 276,50 \times 0,75 = 207,38 \text{ Eur (0,75 ha)} \times 0,2 = 41,45 \text{ Eur}$$

1.3.2.2. Náhrada škody za poškodené a zničené ovocné stromy a kríky

Náhrada škody u ovocných drevín prvých 24 mesiacov po výsadbe je určená na základe dokladu o nadobudnutí dreviny. Nadobudnutie dreviny je potrebné dokladovať dokladom o zaplatení (pokladničný blok, faktúra ap.). V prípade, že nie je možné dokladovať zaplatenie dreviny, alebo škoda vznikla 24 mesiacov a viac po výsadbe, škoda sa vypočíta na základe legislatívy, ktorou sa stanovuje všeobecná hodnota majetku.

Náhrada škody sa vypočíta ako percentuálny podiel poškodenia z celkovej hodnoty dreviny (v zmysle platnej legislatívy o stanovení všeobecnej hodnoty majetku). Rozsah poškodenia dreviny vyjadreného v percentách (%) je určený priamo pri miestnej obhliadke. Jednotková cena ovocných drevín bude aktualizovaná pri zmene legislatívy o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Pri poškodení dreviny viac ako 50 % sa uhrádza plná jednotková hodnota. Toto neplatí u drevín udávaných plošnou výmerou (m²) a nie ako jedince (malinčie, čerňochy).

$$N = \%P_1 \times C_{D1} + \%P_X \times C_{DX}$$

N	celková výška náhrady škody (Eur),
C_{D1}... C_{DX}	jednotková cena dreviny v zmysle všeobecnej hodnoty majetku (Eur),
%P₁... %P_X	percentuálne poškodenie dreviny (%).

Príklad: pestovateľovi vznikla škoda na ovocných drevinách a to: hruška poškodená 30 % (4 roky po výsadbe), jablňo poškodená 45 % (14 rokov po výsadbe) a maliny poškodené 75

% (50 m², 4 roky po výsadbe). Podľa vyhlášky 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v zmysle neskorších predpisov je hodnota drevín nasledovná:

- hruška 14 Eur,
- jablň 32 Eur,
- malina 38,15 Eur/50 m².

$$N = (0,3 (30 \%) \times 14) + (0,45 (45 \%) \times 32) + (0,75 (75 \%) \times 38,15) \\ = 4,2 + 14,40 + 28,61 = 47,21 \text{ Eur}$$

1.3.3. Náhrada finančných prostriedkov pri strhnutí, poranení a strate hospodárskeho zvierat'a

V tomto prípade sa náhrada škody uhrádza len za zvieratá evidované a jedinečne označené, tak aby nedošlo k ich zámene (platí len pre hospodárske zvieratá na ktoré sa vzťahuje povinnosť identifikácie akýmkoľvek spôsobom).

1.3.3.1. Kôň, osol a ich krížence, ošípaná, králiky, kožušinové živočíchy, iné hospodárske zvieratá a hydina

Náhrada pozostáva z priemernej nadobúdacej ceny zvierat'a vo veku kedy došlo ku škodovej udalosti v závislosti od plemena. Priemerná nadobúdacia cena predstavuje priemer za celé Slovensko.

1.3.3.2. Ovce a kozy

Náhrada je vypočítaná v závislosti od chovnosti (**chovné jedince a plemenné barany**) a od veku (**jahňa:** do ôsmich mesiacov, **jarka:** od osem mesiacov do obahnenia – okotení, **bahnica:** od okotení).

A. Chovné jedince

Jahňa a kozľa:

$$N_1 = H_J \times H$$

$$N = N_1 + N_2 + \dots N_X$$

N	celková výška náhrady škody (Eur)
N₁...N_X	čiastková výška náhrady škody (Eur)
H_{J1}...H_{JX}	jednotková cena za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku predchádzajúcom roku, kedy ku škodovej udalosti došlo (Eur), v závislosti od kategórie zvierat'a,
H	hmotnosť jedinca(jedincov) v deň škodovej udalosti (prípadne v deň šetrenia škodovej udalosti), v prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa paušálna hmotnosť u jahňat'a 35 kg a kozľat'a 26 kg (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo bolo strhnutých 6 jahniat (25, 20, 26, 30, 32, 36 kg), štyri neboli dohľadané a sú predmetom šetrenia škody. Zároveň boli nedohľadané 2 kozľatá a sú predmetom šetrenia škody. Jednotková cena za kg živej váhy bola v aktuálnom roku určená na 3,0 Eur.

$$N_1 = 3,0 \times (25 + 20 + 26 + 30 + 32 + 36) = 3,0 \text{ (Eur)} \times 169 \text{ (kg)} = \mathbf{507 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = 4 \text{ (ks)} \times 35 \text{ (kg)} \times 3,0 \text{ (Eur)} = \mathbf{420 \text{ Eur}}$$

$$N_3 = 2 \text{ (ks)} \times 25 \text{ (kg)} \times 3,0 \text{ (Eur)} = \mathbf{156 \text{ Eur}}$$

$$\mathbf{N = 507(Eur) + 420(Eur) + 156 (Eur) = 1\,083 \text{ Eur}}$$

Jarka a kozička

$$N_1 = (C_{JK1} + (P_{KD1} \times C_{KD1})) + (C_{JK2} + (P_{KD2} \times C_{KD2})) + \dots (C_{JKx} + (P_{KDx} \times C_{KDx}))$$

$$C_{JK1} \dots C_{JKx} = H_j \times H$$

$$\mathbf{N = N_1 + N_2 + \dots N_x}$$

N celková výška náhrady škody (Eur)

N₁...N_x čiastková výška náhrady škody (Eur)

C_{JK1}...C_{JKx} priemerná cena jahňaťa a kozľaťa vypočítaná podľa vzorca na výpočet náhrady škody za jahňa a kozľa (Eur),

P_{KD1}...P_{KDx} počet kŕmnych dní kedy jahňa prechádza do veku jarky a kozľa kozičky (ks) – berieme u jariek (8 – 12 mesiac) a u kozičiek (7 – 8 mesiac)

C_{KD1}...D_{KDx} cena za každý kŕmny deň podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku ktorý predchádza roku, kedy ku škodovej udalosti došlo. Cena za kŕmny deň predstavuje priame aj nepriame náklady na starostlivosť o jedinca.

H_j jednotková cena za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku kedy ku škodovej udalosti došlo (Eur),

H paušálna hmotnosť jedinca, u jahňaťa **35 kg** a kozľaťa **26 kg**.

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo boli strhnuté 3 jarky a jedna kozička nebola dohľadaná, pričom je predmetom šetrenia škody. Škoda vznikla 20 augusta. Jednotková cena za kg živej váhy bola v aktuálnom roku určená na 3,0 Eur a cena za každý kŕmny deň na 0,25 Eur.

$$C_{JK1} = 3,0 \times 35 = 105 \text{ Eur}$$

$$C_{JK2} = 3,0 \times 35 = 105 \text{ Eur}$$

$$C_{JK3} = 3,0 \times 35 = 105 \text{ Eur}$$

$$C_{JK4} = 3,0 \times 26 = 78 \text{ Eur}$$

$$N_1 = (105 + (181 \times 0,25)) + (105 + (196 \times 0,25)) + (105 + (202 \times 0,25)) \\ = 150,25 + 154,0 + 155,50 = \mathbf{459,75 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = (78 + (125 \times 0,25)) = 78 + 31,25 = \mathbf{109,25 \text{ Eur}}$$

$$\mathbf{N = 459,75 + 109,25 = 569,00 \text{ Eur}}$$

Bahnica a koza

Náklady sa počítajú v závislosti o reprodukčného veku oviec a kôz a to spôsobom:

- v prvom produkčnom roku (tretí kalendárny rok života) – cena rovnaká ako u jariek resp. kozičiek. V prípade, ak nebola zistená živá hmotnosť chovného jahňaťa(kozľaťa)

k 31.12. roku narodenia, pre výpočet sa použije paušálna živá hmotnosť u jahňaťa 35 kg, u kozľaťa 26 kg,

- b) v druhom produkčnom roku (štvrtý kalendárny rok života) – cena znížená o 1/4 z ceny v prvom produkčnom roku,
- c) v treťom produkčnom roku (piaty kalendárny rok života) – cena znížená o 2/4 z ceny v prvom produkčnom roku,
- d) vo štvrtom produkčnom roku (šiesty kalendárny rok života) – cena znížená o 3/4 z ceny v prvom produkčnom roku pri zachovaní **minimálnej** ceny **60,- Eur** za kus
- e) v piatom a ďalších produkčných rokoch – paušálna zostatková cena **60,- Eur** za kus

B. Plemenné jedince

Plemenné ovce a kozy

U plemenných oviec a kôz je náhrada vypočítaná ako u chovných jedincov v závislosti od veku (**jahňa**: do prvého pripustenia, **jarka**: od pripustenia do liahnutia prvého mláďaťa, **bahnica**: od vyliahnutia prvého mláďaťa) a v závislosti od chovnosti.

Výpočet je rovnaký ako v predchádzajúcom prípade, menia sa len jednotlivé sadzby v zmysle aktualizovaných cenníkov.

Plemenné barany a capy

Náhrada za plemenného barana resp. plemenného capa sa vypočíta so skutočnej nákupnej ceny (NC) plemenného barana (capa), zníženej v závislosti od doby pôsobenia v plemenitbe, nasledovne:

- jeden rok pôsobenia v plemenitbe – prepláca sa 100 % z NC,
- dva roky pôsobenia v plemenitbe – prepláca sa 75 % z NC,
- tri roky pôsobenia v plemenitbe – prepláca sa 50 % z NC,
- štyri roky pôsobenia v plemenitbe – prepláca sa 25 % z NC,
- dovŕšením 4 a viac rokov – prepláca sa jatočná cena

navýšenej o sumu za každý kŕmny deň.

$$N = N_1 + N_2 + \dots N_x$$

$$N_1 = NC_{1-4} + (P_{KD} \times C_{KD})$$

N	celková výška náhrady škody (Eur)
N₁...N_x	čiastková výška náhrady škody (Eur)
NC₁₋₄	nákupná cena barana znížená o tabuľkovú sumu v závislosti od veku jedinca (Eur),
JC	jatočná cena je vypočítaná ako hmotnosť plemenného barana resp. plemenného capa vynásobená jednotkovou cenou za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku predchádzajúcom roku, kedy ku škodovej udalosti došlo (Eur). V prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa vo výpočet paušálna hmotnosť 87 kg (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).
P_{KD1}...P_{KDx}	počet kŕmnych dní rátaných od začatia pôsobenia v plemenitbe, maximálne však do dovŕšenia štvrtého roka pôsobenia v plemenitbe (maximálne 1 096 dní),

$C_{KD1}...C_{KDx}$ cena za každý kŕmny deň podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku v kalendárnom roku ktorý predchádza roku, kedy ku škodovej udalosti došlo. Cena za kŕmny deň predstavuje priame aj nepriame náklady na starostlivosť o jedinca.

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo boli strnuté dva plemenné barany, jeden v treťom a druhý v štvrtom roku pôsobenia v plemenitbe. Nákupná cena bola u prvého barana 200 Eur a u druhého 250 Eur. Cena za každý kŕmny deň bola stanovená na 0,25 Eur.

$$N_1 = 200 \text{ Eur} \times 50 \% + (450 \text{ dní} \times 0,25) = 100 + 112,5 = \mathbf{212,50 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = 250 \text{ Eur} \times 25 \% + (830 \text{ dní} \times 0,25) = 62,50 + 207,50 = \mathbf{270,00 \text{ Eur}}$$

$$\mathbf{N = 212,50 + 270,00 = 482,50 \text{ Eur}}$$

1.3.3.3. Hovädzí dobytok

Náhrada je vypočítaná v závislosti od druhu využitia hovädzieho dobytku (**dojnice:** chov na mlieko, **dojčiacie kravy:** chov na produkciu mäsa) a od veku (**teľa:** do šiestich (ôsmich) mesiacov, **chovné jalovice nepripustené:** od šiestich (ôsmich) mesiacov do dvanástich (dvadsiatich) mesiacov, **chovné jalovice pripustené:** od dvanástich (dvadsiatich) mesiacov do dvadsiatich štyroch (tridsiatich dvoch) mesiacov, pričom posledných 150 dní pred otelením sú to **vysoko teľné jalovice, kravy:** po prvom otelení).

A. Dojnice

Teľa

$$N_1 = H_j \times H$$

$$\mathbf{N = N_1 + N_2 + ... N_x}$$

N celková výška náhrady škody (Eur)

N₁...N_x čiastková výška náhrady škody (Eur)

H_{j1}...H_j jednotková cena za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku predchádzajúcom roku kedy, ku škodovej udalosti došlo (Eur), v závislosti od kategórie zvierat'a,

H hmotnosť jedinca(jedincov) v deň škodovej udalosti (prípadne v deň šetrenia škodovej udalosti), v prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa **paušálna hmotnosť 102,5 kg** (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo boli strhnuté 3 teľatá (65, 105, 160 kg), 2 neboli dohľadané a sú predmetom šetrenia škody. Jednotková cena za kg živej váhy bola v aktuálnom cenníku určená na 2,8 Eur.

$$N_1 = 2,8 \text{ (Eur)} \times (65 + 105 + 160) = 2,8 \text{ (Eur)} \times 325 \text{ (kg)} = \mathbf{910 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = 2 \text{ (ks)} \times 102,5 \text{ (kg)} \times 2,8 \text{ (Eur)} = \mathbf{574 \text{ Eur}}$$

$$\mathbf{N = 910 \text{ (Eur)} + 574 \text{ (Eur)} = 1 484 \text{ Eur}}$$

Chovná jalovica nepripustená (CHJN)

$$N_1 = H_j \times H$$

$$N = N_1 + N_2 + \dots N_x$$

N	celková výška náhrady škody (Eur)
N₁...N_x	čiastková výška náhrady škody (Eur)
H_{j1}...H_j	jednotková cena za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku predchádzajúcom roku, kedy ku škodovej udalosti došlo (Eur), v závislosti od kategórie zvierat'a,
H	hmotnosť jedinca (jedincov) v deň škodovej udalosti (prípadne v deň šetrenia škodovej udalosti), v prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa paušálna hmotnosť 235 kg (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo boli strhnuté 2 CHJN (210, 285 kg), 2 neboli dohľadané a sú predmetom šetrenia škody. Jednotková cena za kg živej váhy bola v aktuálnom cenníku určená na 2,2 Eur.

$$N_1 = 2,2 \times (210 + 285) = 2,2 \text{ (Eur)} \times 495 \text{ (kg)} = \mathbf{1\ 089 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = 2 \text{ (ks)} \times 235 \text{ (kg)} \times 2,2 \text{ (Eur)} = \mathbf{1\ 034 \text{ Eur}}$$

$$N = \mathbf{1\ 089 \text{ (Eur)}} + \mathbf{1\ 034 \text{ (Eur)}} = \mathbf{2\ 123 \text{ Eur}}$$

Chovná jalovica pripustená (CHJP)

$$N_1 = H_j \times H$$

$$N = N_1 + N_2 + \dots N_x$$

N	celková výška náhrady škody (Eur)
N₁...N_x	čiastková výška náhrady škody (Eur)
H_{j1}...H_j	jednotková cena za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku predchádzajúcom roku, kedy ku škodovej udalosti došlo (Eur), v závislosti od kategórie zvierat'a,
H	hmotnosť jedinca (jedincov) v deň škodovej udalosti (prípadne v deň šetrenia škodovej udalosti), v prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa paušálna hmotnosť 420 kg (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien),
N%	pri plemenných zvieratách zapísaných do A oddielu Plemenných kníh a ich potomstve sa k základnej hodnote pripočíta 30% navýšenie.

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo boli strhnuté 2 CHJP (495, 520 kg), 2 neboli dohľadané a sú predmetom šetrenia škody. Jednotková cena za kg živej váhy bola v aktuálnom cenníku určená na 1,35 Eur.

$$N_1 = 1,35 \text{ (Eur)} \times (495 + 520) = 1,35 \text{ (Eur)} \times 1015 \text{ (kg)} = \mathbf{1\ 370,25 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = 2 \text{ (ks)} \times 420 \text{ (kg)} \times 1,35 \text{ (Eur)} = \mathbf{1\ 134 \text{ Eur}}$$

$$N = \mathbf{1\ 370,25 \text{ (Eur)}} + \mathbf{1\ 134 \text{ (Eur)}} = \mathbf{2\ 504,25 \text{ Eur}}$$

Vysoko teľná jalovica (VTJ)

$$N_1 = (C_{T1} + (P_{KD1} \times C_{KD1})) + (C_{T2} + (P_{KD2} \times C_{KD2})) + \dots (C_{Tx} + (P_{K Dx} \times C_{KDx}))$$

$$C_{T1} \dots C_{Tx} = H_J \times H$$

$$N = N_1 + N_2 + \dots N_x$$

N	celková výška náhrady škody (Eur)
N₁...N_x	čiastková výška náhrady škody (Eur)
C_{T1}...C_{Tx}	priemerná cena chovnej jalovice pripustenej (CHJP) vypočítaná podľa vzorca na výpočet náhrady škody teľa (Eur),
P_{KD1}...P_{KDx}	počet kŕmnych dní, maximálne však 150 posledných dní pred otelením
C_{KD1}...D_{KDx}	cena za každý kŕmny deň podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku kedy ku škodovej udalosti došlo. Cena za kŕmny deň predstavuje priame aj nepriame náklady na starostlivosť o jedinca.
H_J	jednotková cena za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku predchádzajúcom roku, kedy ku škodovej udalosti došlo (Eur),
H	paušálna hmotnosť jedinca CHPJ je 420 kg ,
N%	pri plemenných zvieratách zapísaných do A oddielu Plemenných kníh a ich potomstve sa k základnej hodnote pripočíta 30% navýšenie.

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo boli strhnuté 3 VTJ a jedna VTJ nebola dohľadaná, pričom je predmetom šetrenia škody. Škoda vznikla v 48, 56, 102 a 120 kŕmnom dni. Jednotková cena za kg živej váhy bola v aktuálnom cenníku určená na 1,35 Eur a cena za každý kŕmny deň na 2,00 Eur.

$$C_{T1} = 1,35 \times 420 = 567 \text{ Eur}$$

$$C_{T2} = 1,35 \times 420 = 567 \text{ Eur}$$

$$C_{T3} = 1,35 \times 420 = 567 \text{ Eur}$$

$$C_{T4} = 1,35 \times 420 = 567 \text{ Eur}$$

$$N_1 = (567 + (48 \times 2,00)) + (567 + (56 \times 2,00)) + (567 + (102 \times 2,00)) \\ = 663 + 679 + 771 = \mathbf{2\ 113 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = (567 + (120 \times 2,00)) = 567 + 240 = \mathbf{807 \text{ Eur}}$$

$$N = \mathbf{2\ 113 + 807 = 2\ 920,00 \text{ Eur}}$$

Krava

Náklady sa počítajú v závislosti o reprodukčného veku dojníc to spôsobom:

- v prvom laktačnom roku – cena rovnaká ako vysoko chovných jalovíc (VTJ), pričom pre výpočet sa použije **vždy paušálna priemerná živá hmotnosť CHJP 420 kg** a plný počet **kŕmnych 150 dní**,
- v druhom laktačnom roku – cena znížená o **20 %** z ceny v prvom laktačnom roku,
- v treťom laktačnom roku – cena znížená o **40 %** z ceny v prvom laktačnom roku,
- vo štvrtom laktačnom roku – cena znížená o **60 %** z ceny v prvom laktačnom roku pri zachovaní **minimálnej ceny 550,- Eur** za kus,
- v piatom a ďalších laktačných rokoch – paušálna zostatková cena **550,- Eur** za kus.

Pri plemenných zvieratách zapísaných do A oddielu Plemenných kníh a ich potomstve sa k základnej hodnote pripočíta 30% navýšenie.

B. Dojčiace kravy

Teľa

Výpočet ako u teliat pri dojniciach. V prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa vo výpočte **paušálna hmotnosť 180 kg** (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).

Chovná jalovica nepripustená (CHJN)

Výpočet ako u CHJN pri dojniciach. V prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa vo výpočte **paušálna hmotnosť 400 kg** (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).

Chovná jalovica pripustená (CHJP)

Výpočet ako u CHJP pri dojniciach. V prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa vo výpočte **paušálna hmotnosť 600 kg** (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).

Vysoko teľná jalovica (VTJ)

Výpočet ako u VTJ pri dojniciach. V prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa vo výpočte **paušálna hmotnosť 600 kg** (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).

Krava

Náklady sa počítajú v závislosti o reprodukčného veku dojníc to spôsobom:

- a) v prvom reprodukčnom roku (prvé teľa) – cena rovnaká ako vysoko chovných jalovíc (VTJ), pričom pre výpočet sa použije **vždy paušálna priemerná živá hmotnosť CHJP 600 kg** a plný počet **kŕmnych 150 dní**,
- b) v druhom reprodukčnom roku (druhé teľa) – cena znížená o **10 %** z ceny v prvom reprodukčnom roku,
- c) v treťom reprodukčnom roku (tretie teľa) – cena znížená o **20 %** z ceny v prvom reprodukčnom roku,
- d) vo štvrtom reprodukčnom roku (štvrté teľa) – cena znížená o **30 %** z ceny v prvom reprodukčnom roku pri zachovaní **minimálnej ceny 970,- Eur** za kus,
- e) v piatom a ďalších reprodukčných rokoch – paušálna zostatková cena **970,- Eur** za kus.

Pri plemenných zvieratách zapísaných do A oddielu Plemenných kníh a ich potomstve sa k základnej hodnote pripočíta 30 % navýšenie ako u dojníc.

C. Plemenný býk

Náhrada za plemenného býka sa vypočíta so skutočnej nákupnej ceny (NC) plemenného býka, zníženej v závislosti od doby pôsobenia v plemenitbe, nasledovne:

- jeden rok pôsobenia v plemenitbe – prepláca sa 100 % z NC,
- dva roky pôsobenia v plemenitbe – prepláca sa 75 % z NC,
- tri roky pôsobenia v plemenitbe – prepláca sa 50 % z NC,
- dovŕšením 4 a viac rokov – prepláca sa jatočná cena.

$$N = N_1 + N_2 + \dots N_x$$

$$N_1 = NC_{1-4} + (P_{KD} \times C_{KD})$$

N	celková výška náhrady škody (Eur)
N_{1...N_x}	čiastková výška náhrady škody (Eur)
NC₁₋₄	nákupná cena barana znížená o tabuľkovú sumu v závislosti od veku jedinca (Eur),
JC	jatočná cena je vypočítaná ako hmotnosť plemenného býka vynásobená jednotkovou cenou za kg živej váhy podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku predchádzajúcom roku, kedy ku škodovej udalosti došlo (Eur). V prípade, že sa hmotnosť nedá presne zistiť použije sa vo výpočte paušálna hmotnosť 950 kg (priemerná hmotnosť zvierat v rámci SR, v rámci všetkých plemien).
P_{KD1...P_{KDx}}	počet kŕmnych dní rátaných od začatia pôsobenia v plemenitbe, maximálne však do dovŕšenia štvrtého roka pôsobenia v plemenitbe (maximálne 1 096 dní),
C_{KD1...C_{KDx}}	cena za každý kŕmny deň podľa aktuálneho cenníka v kalendárnom roku v kalendárnom roku ktorý predchádza roku, kedy ku škodovej udalosti došlo. Cena za kŕmny deň predstavuje priame aj nepriame náklady na starostlivosť o jedinca.

Príklad: chovateľovi vznikla nasledovná škoda: priamo boli strnuté dva plemenné býky, jeden v treťom a druhý v štvrtom roku pôsobenia v plemenitbe. Nákupná cena bola u prvého býka 2 200 Eur a u druhého 2500 Eur. Cena za každý kŕmny deň bola stanovená na 2,5 Eur.

$$N_1 = 2\,200 \text{ Eur} \times 50 \% + (450 \text{ dní} \times 2,5) = 1\,100 + 1\,125 = \mathbf{2\,225 \text{ Eur}}$$

$$N_2 = 2\,500 \text{ Eur} \times 25 \% + (830 \text{ dní} \times 2,5) = 625 + 2\,075 = \mathbf{2\,700 \text{ Eur}}$$

$$\mathbf{N = 2\,225,00 + 2\,700,00 = 4\,925,00 \text{ Eur}}$$

1.3.3.4. Náhrada finančných prostriedkov pri zranení hospodárskeho zvierat'a

Pri zranení hospodárskych zvierat vzniknutých pod vplyvom útoku medveďa sa pri náhrade škody postupuje dvoma spôsobmi:

- **chovateľ sa rozhodne poranené zviera liečiť** – v tomto prípade do konca šetrenia škody cca jeden (1) mesiac doručí na ŠOP SR doklad o vynaložených nákladoch potvrdený veterinárnym lekárom. Potvrdenie musí spĺňať všetky náležitosti v zmysle obchodného zákonníka,
- **chovateľ sa rozhodne poranená zviera utrátiť** – v takomto prípade sa postupuje podľa kapitol 1.3.1.1. až 1.3.1.3. v závislosti od utrateného zvierat'a. Utratenie môže byť realizované podľa rozhodnutia chovateľa (eutanázia látkou, usmrtenie odstrelom), musí byť však potvrdené veterinárnym lekárom.

1.3.3.5. Náhrada finančných prostriedkov pri strate hospodárskeho zvierat'a

Pri výpočte náhrad škôd vzniknutých stratou hospodárskych zvierat sa postupuje ako v prípade priameho strhnutia a usmrtenia medveďom. Strata však musí byť do konca šetrenia škody, cca jeden (1) mesiac potvrdené veterinárnym lekárom a odevidované v rámci CEHZ. V prípade, že zviera **nebude** z evidencie vyradené, **škoda sa neuhrádza**. V prípade, že bola uplatnená náhrada za stratenie hospodárskeho zvierat'a, toto zviera už **nie je možné vrátiť do chovu** (zaevidovaním v CEHZ).

1.3.4. Náhrada finančných prostriedkov pri strhnutí, zranení a strate pastierskeho a strážneho psa

Pri škode na pastierskych a strážnych psoch sa poškodenému poskytne:

- **náhrada finančných prostriedkov na obstaranie psa**, ktorá je v prípade nedokladovania obstarávacej ceny vypočítaná ako priemerná hodnota nákladov na obstaranie rovnakého plemena,
- **náhrada primeraných nákladov na veterinárnu starostlivosť**, ktorú musí poškodený dokladovať relevantným spôsobom (pokladničné doklady vystavené veterinárnym lekárom, lekárňou),
- **kompletná náhrada výdavkov spojených s výcvikom pastierskeho psa**, ktorá musí byť dokladovaná relevantným spôsobom (pokladničné doklady vystavené fyzickou, resp. právnickou osobou realizujúcou odborný výcvik pastierskeho psa).

1.3.5. Náhrada za sprievodné škody spôsobené medveďom hnedým na hospodárskych zvieratách

Jedná so nepriame náhrady škôd, ktoré sú spôsobené ako nevyhnutné náklady súvisiace s náhradou škody. **Tieto náhrady sa pripočítavajú k náhradám** podľa kapitol 1.3.1. a 1.3.2.

1.3.5.1. Náhrada nákladov na kafilerické poplatky

Kafilerické poplatky predstavujú náklady na povinnú likvidáciu uhynutých jedincov hospodárskych zvierat, ktoré sú predmetom náhrady škody. Jedná sa o kafilerické poplatky:

- pri likvidácii uhynutých jedincov hospodárskych zvierat, ktoré sú predmetom náhrady škody,
- pri likvidácii jedincov hospodárskych zvierat, ktoré boli napadnuté medveďom ale uhynuli neskôr a sú predmetom úhrady škody (tieto však musia byť preukázateľné do ukončenia šetrenia škody).

Náhrada nákladov na kafilerické poplatky je vyčíslená na základe daňového dokladu, ktorý vystavuje kafileria poškodenému. V prípade, že uvedený doklad nie je možné do ukončenia šetrenia škody predložiť, táto náhrada sa počíta nasledovne:

$$N_K = C_{PK} \times H_K$$

N celková výška náhrady škody za kafilerické poplatky (Eur)

C_{PK} priemerná cena na kafilerické poplatky za jeden kilogram hmotnosti jedinca, vypočítaná ako priemerná suma v rámci SR za kalendárny rok predchádzajúci roku vzniku škodovej udalosti predložená na ŠOP SR (Eur),

H_K celková hmotnosť všetkých zvierat odvezených do kafilérie uhynutých pod vplyvom útoku medveďa a sú predmetom šetrenia škody (kg). Hmotnosť je uvedená v dokladoch pri odvoze zvierat do kafilérie.

Príklad: chovateľovi vznikla škoda na 8 hospodárskych zvieratách (6 oviec a 2 teľatá), ktoré uhynuli a musel využiť služby kafilérie na likvidáciu týchto zvierat. Nakoľko do konca šetrenia škody spoločnosť zaoberajúca sa kafilerickými službami nevystavila poškodenému daňový doklad o nákladoch na likvidáciu predmetných zvierat náhrady sa vypočíta. Podľa dokladov o odvoze zvierat do kafilérie celková hmotnosť bola 450 kg a priemerná cena za kafilerické služby bola za predchádzajúci kalendárny rok stanovená na 0,282 Eur/kg.

$$N_K = 450 \text{ kg} \times 0,282 = 126,90 \text{ Eur}$$

1.3.6. Náhrada finančných prostriedkov pri škode na živote a zdraví fyzickej osoby

1.3.6.1. Náhrada pri škode na živote fyzickej osoby

V takomto prípade sa poškodenému poskytnú:

- **jednorazové odškodnenie** manželovi (druhovi) usmrteného a každému jeho maloletému dieťaťu, voči ktorému mal usmrtený vyživovaciu povinnosť, a to pozostalej maloletej osobe vo výške tridsaťnásobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikla škoda (ďalej len "priemerná mesačná mzda") a ostatným pozostalým vo výške dvadsaťnásobku priemernej mesačnej mzdy; v prípade usmrtenia maloletého dieťa jednorazové odškodnenie patrí každému z rodičov,
- **náhrada primeraných nákladov** spojených s pohrebom a náhrada účelne a preukázateľne vynaložených nákladov spojených s liečením poručiteľa v súvislosti so vznikom škody spôsobenej medveďom fyzickej osobe, ktorá tieto náklady vynaložila; náhrada nákladov spojených s pohrebom sa zníži o príspevok na pohreb poskytovaný podľa osobitného predpisu.

1.3.6.2. Pri škode na zdraví fyzickej osoby

Pri napadnutí človeka medveďom, pri ktorom dôjde k ujme na zdraví sa poškodenému poskytnú:

- **odškodnenie za bolesť** a sťažené spoločenské uplatnenie vo výške určenej podľa osobitného predpisu,
- **náhrada účelne a preukázateľne vynaložených nákladov** spojených s liečením poškodeného v súvislosti so vznikom škody, ktorá sa nahrádza podľa tohto zákona.

1.3.7. Pri škode na majetku

Tu sa uhrádza skutočná škoda spôsobená medveďom pri útoku na hospodárske zviera. Väčšinou sa jedná o poškodené elektrické oplôtky, resp. iný majetok väčšinou slúžiaci ako preventívne opatrenie. Škodu vypočíta ŠOP SR v súčinnosti s poškodeným. V prípade potreby sa vypracuje znalecký posudok.

2. Evidencia a náhrada za strhnutie poľovnej zveri

A) Evidencia škôd bez nároku na náhradu

Ide o škody spôsobené medveďom na zveri v poľovných revíroch, v ktorých bol v danom roku lov medveďa povolený. V uvedených poľovných revíroch je možné loviť medveďa v zmysle platnej legislatívy. V tomto prípade evidenciu škôd na poľovnej zveri vedie a komplexne zabezpečuje Národné lesnícke centru, pričom databázy budú kompatibilné s KIMS. Okrem hlásenia o strhnutej zveri je užívateľ poľovného revíru povinný doložiť aj relevantnú dokumentáciu (fotodokumentáciu) z ktorej by bolo evidentné, že sa jedná o strhnutie medveďom.

B) Evidencia a náhrada škôd s nárokom na náhradu

Evidenciu a náhradu škôd v poľovných revíroch, ktorých právo na náhradu vzniká vedie a komplexne zabezpečuje ŠOP SR. Nárok na náhradu škody spôsobených medveďom na zveri vzniká v poľovných revíroch, v ktorých v danom roku nebol lov medveďa povolený.

Všetky poľovné subjekty, ktoré si oprávnené nárokuje náhradu za škody na poľovnej zveri musia realizovať výkon práva poľovníctva v poľovných revíroch ležiacich úplne v územiach s celoročnou ochranou medveďa:

- lokality uvedené v legislatíve na úseku ochrany prírody a poľovníctva,
- územia európskeho významu, kde medveď predstavuje predmet ochrany prírody.

V tomto prípade, je poľovnícky subjekt na chovateľskú prehliadku trofejí ulovenej zveri povinný zabezpečiť dokumentáciu o strhnutej zveri za predchádzajúcu poľovnícku sezónu (fotodokumentácia zasielaná priebežne a evidovaná prostredníctvom oprávnenej osoby v „KIM-Se“). Oprávnená osoba v zmysle tohto dokumentu preverí všetky skutočnosti a určí oprávnenú výšku náhrady za strhnutú zver. Oprávnená výška bude vypočítaná nasledovným spôsobom:

a) náhrada za strhnutého jedinca

$$N = \frac{H \times C_j \times P}{S_v}$$

N – výška náhrady (Eur)

H – hmotnosť (odhadnutá) strhnutého jedinca v koži (kg), resp. priemerná plánovacia hmotnosť príslušného druhu zveri v koži (kg)

C_j – Ø cena za 1 kg mäsa v koži v predchádzajúcej poľovníckej sezóne (Eur)

P – počet jedincov strhnutých medveďom (ks)

S_v – prirodzené straty spôsobené medveďom z celkového úhynu za predchádzajúce obdobie (% prepočítané na ks), určené poradným zborom v rámci poľovnej oblasti

~~b) náhrada za sprievodné straty pri strhnutí poľovnej zveri~~

Príklad: v poľovnom revíri bolo vykázaných 20 jedincov jelenej zveri strhnutých medveďom o priemernej hmotnosti 85 kg. Za predchádzajúcu poľovnícku sezónu bola priemerná cena 1 kg diviny 2 Eurá. Prirodzené straty v poľovnej oblasti stanovené poradným zborom boli stanovené na 50 % z prírastku (v tomto prípade 10 jedincov).

$$N = \frac{85 \times 2 \times 20}{2} = \mathbf{850 \text{ Eur}}$$

Celková výška náhrady pre poľovný revír za predchádzajúcu poľovnícku sezónu predstavuje 850 Eur.

Pri určovaní výšky náhrady škody sa bude do úvahy brať aj plán chovu a lovu za predchádzajúce tri poľovnícke sezóny. V prípade umelého navýšenia strát pripísaných medveďovi, resp. zámerného nerešpektovania zvyšovania hustoty populácie poľovnej zveri v pláne chovu a lovu, nebude mať poľovný subjekt nárok na náhradu škody. V praxi to znamená, že v prípade neúmernej hustoty populácie raticovej zveri (zvýšené škody na poľnohospodárskych plodinách a lesných porastoch) v danom poľovnom revíri je užívateľ poľovníckeho revíru reagovať na túto situáciu zmenou manažmentu tejto zveri. Zároveň ak užívateľ poľovného revíru vykazuje (bez preverenia zo strany ŠOP SR) vysoké straty na zveri spôsobené medveďom nebude mať nárok na náhradu škody.